

## مرور اخبار

### بررسی طرح توافقنامه احداث خط آهن

#### قارص - آخالکالاک

از ۱۳ لغایت ۱۴ جولای طرح توافقنامه احداث خط آهن قارص - آخالکالاک در تفلیس مورد بررسی قرار خواهد گرفت. به گزارش خبرگزاری «آذرتاج»، نمایندگان وزارتخانه های حمل و نقل آذربایجان، گرجستان و ترکیه و همچنین کارشناسان و نمایندگان سازمانهای مالی بین المللی در این بررسی شرکت خواهند کرد. در ضمن علی اف چند روز پیش طی مصاحبه با روزنامه ترکی با اشاره به مسئله خط آهن ابراز اطمینان کرده بود که این برنامه تحقق خواهد یافت. علی اف گفته است: «علیرغم تمام تلاشهای ارمنه در راستای ناکام ساختن این طرح، من مطمئنم که ما آن را عملی خواهیم ساخت». وی افزوده است که گرچه لایه ای ارمنی با بعضی سازمانها و ساختارهای بین المللی فعالیت می کند تا آنها از این طرح پشتیبانی نکنند، اما مواضع کنونی آذربایجان اجازه می دهد که وابسته به سازمانها و ساختارهای دیگر نباشد. الهام علی اف گفته است: «چنانکه این سیاست ارمنستان ناکام خواهد ماند، آذربایجان قویتر خواهد شد، در منطقه مواضع محکم تری خواهد داشت. ارمنستان از تمام برنامه های بین المللی منزوی شده و وضعیت در آینده بدتر خواهد شد».

هایپاکان ژاماناک ۱۳۸۵/۴/۲۲

### بیانات ساهاکاشویلی در مورد بسته شدن

#### گذرگاه لارس علیا

بگفته میخائیل ساهاکاشویلی بسته شدن گذرگاه لارس علیا پاسخ روسیه به مذاکراتش با جرج بوش رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا در واشنگتن است. میخائیل ساهاکاشویلی روز گذشته در تفلیس هنگام گفتگوی مطبوعاتی تشریح جزئیات سفرش به ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است: «بسته شدن مرز از لحاظ اقتصادی به گرجستان ضربه نمی زند، زیرا ما در این مسیر صادرات نداریم. این به افرادی ضرر می رساند که در مسیر زمینی حرکت می کنند، و همچنین به منافع ارمنستان ضربه می زند. این بخصوص برای ارمنستان نامطلوب است. نمی فهمم تقصیر ارمنستان چیست؟ مگر نه اینکه از گذرگاه مذکور اتباع و بارهای ارمنستان عبور می کنند؟». طی گفتگوی مطبوعاتی مذکور رئیس جمهور گرجستان به وضع سیاست داخلی کشور نیز اشاره و اعلام کرده است که نباید در داخل حکومت منتظر تغییرات هیجان انگیز بود، ممکن است یکی از اعضای کابینه تغییر کند، اما تیم تغییر نخواهد کرد.

هایپاکان ژاماناک ۱۳۸۵/۴/۲۲

### سفر نمایندگان مجلس ارمنستان به ایران

امروز گروه دوستی ارمنستان - ایران در مجلس ملی ارمنستان طی سفر چهار روزه عازم ایران می شود. سرپرست هیات ۸ نفره مجلس ملی ارمنستان گالوست ساهاکیان رئیس گروه دوستی می باشد.

سامول نیکویان عضو گروه دوستی و هیات پارلمانی ارمنستان به رادیو آزادی گفت: «قرارت با رئیس مجلس و روسای کمیسیونهای روابط خارجی و امنیت ملی ملاقاتهایی را داشته باشیم. همچنین با مسئولین اتاق بازرگانی و صنایع ایران و نمایندگان ارمنه ساکن ایران دیدار خواهیم داشت.»

سوال: «آیا مسائل مربوط به خط لوله گاز ایران - ارمنستان یا ارتباط جاده ای و عرصه حمل و نقل مورد بررسی قرار خواهد گرفت؟»

سامول نیکویان: «این سفر دولتی و رسمی نیست، بلکه سفر دوستانه می باشد. اینگونه ملاقاتها در راستای تبادل اطلاعات می باشند. البته برای من نیز جالب

توجه می باشد که آیا روسیه بخشی از خط لوله گاز ایران - ارمنستان را خریداری خواهد کرد یا خیر؟ اگر طرف ایرانی صلاح بداند تا موضع خویش پیرامون این مساله را بیان کند و اطلاعات خویش را در اختیار نمایندگان مجلس ارمنستان قرار دهد، من با کمال میل این اطلاعات را منتشر خواهم ساخت.»

واژگن کاراخانیان نماینده پارلمان از فراکسیون جمهوریخواه و عضو این هیات گفت که سفر برای وی معنای دیگری نیز دارد: «برای من ویژگی خاصی دارد، زیرا در روستای سیناکان از توابع استان اصفهان متولد شده ام. این سفر زیارت خاصی خواهد بود، زیرا پس از عزیمت به ارمنستان، ۶۰ سال زادگاه خویش را ندیده ام.»

رادیو آزادی ۱۳۸۵/۴/۲۲

### ایران و گروه مینسک

آقای افشار سلیمانی سفیر ایران در آذربایجان پس از سفر به منطقه اقدام به دعوت گانیرا پاشایوا نماینده مجلس آن کشور اعلام کرده است که عملکرد گروه مینسک در زمینه حل مناقشه قره باغ کوهستانی هیچ ثمره ای نداشته زیرا در ترکیب این گروه کشورهای منطقه شامل نشده اند.

آقای سلیمانی خطاب به خبرنگاران گفته است که از میان کشورهای عضو گروه مینسک آمریکا و فرانسه کشورهای منطقه ای نیستند و روسیه هم تنها با آذربایجان هم مرز است: «در حالی که در زمینه حل مسأله مهم است که کشورهای هم مرز با طرفین مناقشه در آن شرکت کنند». وی خاطر نشان ساخت که ایران کشوری است که هم با ارمنستان هم با آذربایجان هم مرز است.

آقای سلیمانی اظهار داشته است که ضرورت دارد در باکو کنفرانسی برای مطالعه دلایل بی ثمر بودن عملکرد گروه مینسک در زمینه مناقشه قره باغ کوهستانی برگزار شود.

هایپوتس آشخار ۱۳۸۵/۴/۲۳

### جشنواره زرد آلوی طلایی و رخشان بنی اعتماد

#### کارگردان زن معروف ایرانی

یاسمن کاساری هنرمند اهل مراکش که در بلژیک کار و زندگی میکند در ملاقات با خبرنگاران اظهار داشته است: «با عدم آشنایی به ارمنستان و ملت آن در فیلم «کودک خفته» خود از دودوک ارمنه استفاده کرده ام که در این جشنواره ارائه شده است.» وی اظهار داشت که که از طریق یک طلاساز ارمنی با موسیقی ارمنی آشنا شده است که خود وی در فیلم اوزیر دوربین رفته است.

آندراس درزدن (آلمان)، ایساک لاکوستا (اسپانیا) و رخشان بنی اعتماد (ایران) که فیلم های خود را در برنامه فیلم های بین المللی تحت نمایش در جشنواره سینمایی «زرد آلوی طلایی» ارائه کرده اند ضمن ارائه جزئیات مربوط به فیلم های خودشان در این جشنواره اظهار داشتند که گرچه برای اولین بار در ارمنستان بسر می برند در هر صورت شوق و گرما احساس نموده و چنین احساس می کنند که خودشان در در اینجا «غریبه» نیستند.

رخشان بنی اعتماد (از معروفترین کارگردانان زن ایرانی) اظهار داشته است که پایه هنرهای سینمایی در ایران و توسعه آن را ارمنه کماکان در دهه ۵۰ قرن گذشته بدعت گذاشته اند (ساموئل خاچیکیان، سالی هوانیسیان، آرامایس آقامالیان و غیره). بنابه سخنان وی سانسور در ایران همیشه نیز بصورت ویژه ای بوده است. بنابه گفته رخشان بنی اعتماد «از این بابت قانون مشخصی وجود ندارد اما در هر صورت این قانون همواره نیز و مشروط به بهالوهی های مسئولین فرهنگی دوره زمانی مربوطه «کار کرده» است. بنابه گفته وی با وجود این موانع هنرمندان ایرانی باید راه بیان عقاید و دیدگاه های خود را بیابند که بنابه گفته وی آنها در این کار همواره موفق نیستند.

هایپاستانی هانراپتوتیون ۱۳۸۵/۴/۲۳

## افتتاح ساختمان جدید کمیته دادخواهی ارامنه در جلفای اصفهان

در ۷ ژوئای با حضور هراند مارکاریان نماینده بیوروی دانشناکسوتیون ارمنستان و تاتول اوهانیان که یکی از رجال ملی می باشد و تقدیس بابکن ایسکویوس رهبر خلیفه گری اصفهان ساختمان جدید دادخواهی ارامنه در جلفای جدید افتتاح گشت. بر اساس گزارش نشریه «آلیک» تهران، در همانروز در سالن مجتمع ورزشی «آارات» ملاقات نمایندگان جامعه ارمنی جلفای جدید با هراند مارکاریان نماینده بیوروی حزب دانشناکسوتیون صورت گرفته است.

در این ملاقات به مسائلی که حزب دانشناکسوتیون در دستور کاری خویش درج نموده، برای مثال «آرتساخ، جاواخک و مسائلی که جمهوری ارمنستان» اشاره شده است. نماینده بیوروی حزب دانشناکسوتیون در مرحله اول به نگرانی ها و برنامه هائی که حزب دانشناکسوتیون برای انتخابات آتی پارلمانی دارد اشاره نموده است.

برگیر ۱۳۸۵/۴/۲۳

## همکاریهای ارمنی - ایرانی از منافع منطقه سرچشمه می گیرد

آندرانیک مارکاریان نخست وزیر جمهوری ارمنستان هنگام ملاقات با کامران باقری لنکرانی وزیر بهداشت جمهوری اسلامی ایران چنین اعلام نموده است که: «همکاریهای ارمنی - ایرانی در زمینه های مختلف از منافع کل منطقه سرچشمه می گیرد، چنانکه کشورهای دیگر نیز می توانند شامل این همکاری باشند». آندرانیک مارکاریان سخنان خویش را چنین ادامه داده است که در چارچوب سفری که به گرجستان داشت شاهد علاقمندی مقامات کشورگرجستان جهت شرکت در همکاریهای ارمنی - ایرانی بوده است. طرفین گفتگو خط لوله گاز ایران - ارمنستان، خطوط ولتاژ بالای برق، فعالیت های ساختمانی نیروگاه آبی و بازسازی جاده ای که دو کشور را به یکدیگر ارتباط می دهد را مهم ارزیابی نموده اند.

خدمات مطبوعاتی دولت جمهوری ارمنستان چنین اعلام نموده است وزیر بهداشت جمهوری اسلامی ایران دعوت معاون اول رئیس جمهور کشور متبوعش جهت سفر به ایران را به نخست وزیر تقدیم نموده است.

آزگ ۱۳۸۵/۴/۲۱

## آیا کمبود گاز روسی به حساب خط لوله گاز ایران - ارمنستان تکمیل خواهد شد؟

بر اساس اعلامیه های رسمی دیروز، در چارچوب سفر رئیس جمهوری ارمنستان به ایران یکی از مسائل اصلی مورد بررسی مربوط به عرصه انرژی بوده است. بر اساس همان منابع رسمی، رؤسای جمهور در خصوص تعمیق همکاری آتی در عرصه مذکور صحبت کرده اند. البته تحت این مطالب خشک رسمی می توان گمان کرد که مسئله خط لوله گاز ایران - ارمنستان، که همانطور که معلوم است روسیه علاقمند به خریداری آن می باشد با تمام جدیت مورد بررسی قرار گرفته است. چند روز پیش بار دیگر «گازپروم» در این رابطه اعلامیه رسمی صادر کرد و بعد از آن، بر اساس خبرهای موجود، طرف ایرانی از روبرت کوچاریان تضامینی مبنی بر اینکه ارمنستان قصد واگذاری خط لوله به روسها را ندارد درخواست کرده است.

اینکه در نهایت ارمنستان چگونه رفتار خواهد کرد این یک بحث است. اما جهت حدس زدن پاسخ نهایی این سؤال نخست باید درک کرد که چرا روسیه علاقمند است خط لوله ای که از لحاظ شاخصهای روسی بسیار کوچک است را از آن خود سازد.

ادوارد آقاجانوف کارشناس اقتصادی نتایج تحقیقاتی که اخیراً توسط یکی از

مراکز تحقیقاتی روسی منتشر شده است را به ما ارائه کرد، بر اساس آن روسیه فدرال در سال ۲۰۱۰ حدود ۱۰۰ میلیارد متر مکعب کمبود گاز خواهد داشت و در سال ۲۰۰۲ این رقم به ۳۴۰ میلیارد متر مکعب خواهد رسید.

«جهت جبران این کمبود روسیه فدرال نخست پیش بینی می کند به حساب سایر انواع مواد سوختی مصرف داخلی گاز را کاهش دهد. بر اساس آن پیش بینی شده است راکتورهای اتمی تازه ای به قدرت ۴۰ مگاوات احداث شود، چیزی که بحساب آن سهم انرژی اتمی در سیستم انرژی از ۱۶ درصد کنونی به ۲۰ درصد خواهد رسید. اما تا سال ۲۰۱۰ روسیه فدرال در بهترین حالت می تواند ۱۶ راکتور احداث نماید، و این اجازه خواهد داد ۱۰۰ میلیارد متر مکعب کمبود احتمالی در آن مقطع آن را بمیزان ۳۰ میلیارد متر مکعب کاهش دهد. مفهوم است که روسیه سعی خواهد کرد مابقی کمبود را به حساب گاز قزاقی، ازبکی و ترکمی تکمیل کند».

اما از طرف دیگر هم مسئله جدی آنست که آیا موفق خواهد شد بحساب کشورهای مذکور کمبود خود را جبران کند یا خیر. بخصوص که کشورهای فوق الذکر، بخصوص ترکمنستان در دوران اخیر در خصوص افزایش نرخ هر هزار متر مکعب گاز صادراتی از طریق خاک روسیه از ۶۵ دلار به ۱۰۰ دلار اعلام و تصریح کرد که روسیه به حساب گاز ترکمنی سود کلانی می برد.

یعنی آشکار است که ممکن است روسیه در آینده نه چندان دور با کشورهای مذکور مسائل جدی داشته باشد. لذا روسیه فدرال در این لحظه به راهکار آلترناتیو احتیاج دارد و گاز ایرانی بهترین «کاندید» است.

همانطور که آقای آقاجانوف تصریح کرد ایران هم بنوبه خود با روسیه روابط رقابتی جدی دارد. اما اگر روسیه مسیرهای عمده صدور گاز ایرانی را کنترل نماید ممکن است این رقابت بی ثمر باشد. لذا کاملاً منطقی است که آنها در این لحظه سعی خواهند کرد از روبرت کوچاریان ضمانت بگیرند که روسیه نه در خط لوله گاز ایران - ارمنستان و نه خط لوله گاز ایران - ارمنستان - گرجستان - دریای سیاه - اوکراین - اروپا (حداقل در قسمت ارمنی آن) کنترل حتی یک شیر را بعهده نخواهد داشت. در غیراینصورت احتمال قویست که راهکاری دیگر جایگزین این خط لوله خواهد شد. در این رابطه آقای آقاجانوف برنامه Nabucco را که اروپا در دوران اخیر پیش می برد یادآوری کرد.

در چارچوب این برنامه پیش بینی می شود از منطقه دریای خزر خط لوله آلترناتیو در مسیر ترکیه - یونان به اروپای جنوبی و سپس مرکزی و شمالی رسانده شود. این خط لوله آلترناتیو خطوط روسی محسوب می شود، لذا آقای آقاجانوف پیش بینی می کند که هر کشوری از جمله ارمنستان اگر سعی داشته باشد در این برنامه نقشی به روسیه اختصاص دهد، بنابراین ممکن است عملاً از آن حذف شود.

ایراونک ۱۳۸۵/۴/۱۶

### ناتو فعلاً نمی تواند آلترناتیوی برای گروه مینسک باشد

رسم موسی بکوف سیاست شناس معروف آذربایجانی دیروز در مصاحبه با ریا «نوستی» ضمن تفسیر پیشنهادات کلود لیبوش رییس اجلاس پارلمانی ناتو در رابطه با حل و فصل مناقشه قره باغ اعلام نموده است که ناتو نمی تواند آلترناتیوی برای گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا از بابت حل و فصل مناقشه قره باغ باشد. موسی بکوف اظهارداشته است.

« فکر می کنم که سازمان امنیت و همکاری اروپا و گروه مینسک آن منبعند نیز به کار حل و فصل مناقشه ادامه خواهند داد اما همه نیز می توانند پیشنهادات خود را مطرح نمایند از جمله رییس اجلاس پارلمانی ناتو. ضمناً وی اضافه نموده « با توجه به ثقل این سازمان (ناتو) فکر می کنم که هم در آذربایجان و هم در ارمنستان این پیشنهادات توجه خواهند داشت» سیاست شناس آذربایجانی خاطر نشان نموده است: «اما آن فعلاً نمی تواند آلترناتیوی برای قالب دیگر (گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا) باشد».

هایاستانی هانراپتوتیون ۱۳۸۵/۴/۲۳